

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Haku

Erityisavustus korkeakouluille korkeakoulujen kehittämishankkeisiin 17.05.2017 - 31.10.2017 16:15

Hakijan nimi

Jyväskylän yliopisto

Osoite

PL 35
40014 JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Sähköposti

kirjaamo@jyu.fi

Puhelinnumero

(014) 260 1211

 Annan suostumukseni hakemusta koskevien päätösten sähköiseen tiedoksiintoon.

Haettava summa

3 426 152,00 €

Lisätiedot asiakkaasta

Toimintayksikkö / Aliorganisaatio

Jyväskylän yliopisto avoin yliopisto

Hakemuksen yhteyshenkilö ja yhteystiedot

Jukka Lerkkanen
johtaja, JY avoin yliopisto

Sähköposti

jukka.lerkkanen@jyu.fi

Puhelin

0400-249643

Internetsivut

www.jyu.fi/fi

www.avoin.jyu.fi/

Avustusta koskevat tiedot

Hankkeen nimi/Käyttötarkoitus

Toinen reitti yliopistoon

Lyhyt kuvaus käyttötarkoituksesta

Yliopistojen opiskelijavalintajärjestelmä uudistuu siten, että vuonna 2018 opiskelijavalinnoissa pääsääntöisesti luovutaan pitkää etukäteisvalmistelua vaativista pääsykokeista ja vuonna 2020 todistusvalinta on pääväylä. Pääsykokeiden ja todistusvalinnan rinnalle tarvitaan vaihtoehtoisia reittejä yliopistoihin hakeutumisessa. Tämän hankkeen tavoitteena on kehittää ja pilotoida vaihtoehtoisia mahdollisuutta osoittaa valmiuksia korkeakouluopintoihin ylioppilastutkinnon lisäksi.

Haettava summa

3 426 152,00 €

Avustuksen suunniteltu käyttöaika

01.04.2018 - 31.12.2020

Hankesuunnitelma

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tarvekuvaus

Yliopistojen opiskelijavalintauudistuksen päälinjana on lisätä valintaa pohjautuen ylioppilastutkintoon. Ylioppilastutkintoon pohjautuvalle valinnalle tarvitaan vaihtoehto. Yhtenä vaihtoehtona on esitetty avoimen väylää. Kuitenkin tulokset osoittavat, että avoimen väylä ei tällä hetkellä toimi (Valmiina valintoihin I). Siksi tarvitaan uusia valintatapoja ja niihin kytkeytyviä opintopolkuja sekä edellisiin liittyviä opintopalveluja sekä tiedotusta, neuvontaa ja ohjausta (tno-palvelut).

Tässä hankkeessa yliopistot (11) pilotoivat ja vakiinnuttavat käyttöön uusia valintatapoja reittejä yliopistoon, jotka luovat merkittävän vaihtoehdon yliopistojen pääsykoe- tai todistusvalinnalle. Hanke hyödyttää opiskelijoita, joilla ei vielä ole oikeutta tutkinto-opiskeluun tarjoten heille joustavia ja digitaalisia opintopolkuja, jotka mahdollistavat ympärivuotisen opiskelun.

Tavoitteet

Hankkeen tavoitteena on kehittää, pilotoida ja vakiinnuttaa käyttöön vaihtoehtoista mahdollisuutta osoittaa valmiuksia korkeakouluopintoihin ylioppilastutkinnon lisäksi. Avoimena yliopisto-opetuksena suoritettavat opinnot antavat opiskelijalle mahdollisuuden osoittaa osaamistaan, korkeakoulukelpoisuuttaan ja edellytyksiään menestyä yliopisto-opinnoissa. Näin ennakoidaan ja rakennetaan opiskelijavalintajärjestelmä, joka ei muodosta koulutuksellista umpiperää. Lisäksi pyrkimyksenä on pilotoida ja tuottaa aikuisille suunnattuja reittejä tutkinto-opintoihin. Kohderyhmille muotoillaan heille soveltuvat tno-palvelut. Hankkeessa kehitettävät toiset reitit yliopistoon ovat sovellettavissa laajemmin yliopistojen käyttöön. Tavoitteena on nopeuttaa yliopisto-opintojen etenemistä, sillä avoimessa suoritettavat opinnot mahdollistavat jatkumon tutkinto-opintoihin sekä siellä tapahtuvaan osaamisen tunnustamisen ja tunnustamisen. Opintoihin pääsyn nopeutuminen nopeuttaa myös siirtymistä työelämään.

Toteutustapa

Kyseessä on yhteistyöhanke, joka edistää yliopistojen yhteisiä toimintatapoja sekä yhteistä toimintakulttuuria ja koulutustarjontaa. Hanke lisää yliopisto-opintojen saavutettavuutta kolmella tavalla.

1. Näyttöreitti; Osaamisperustainen valintatapa perustuu avoimiin yliopisto-opintoihin, jotka voidaan suorittaa osana toisen asteen opintoja (lukio, ammatillinen). Ammatillisen toisen asteen perustutkinnon suorittaneille opiskelijoille tarjotaan yhdenmukaiset mahdollisuudet yliopisto-opintoihin kuin lukion ja ylioppilastutkinnon suorittaneilla opiskelijoilla. Valintatapa perustu näyttöön ja osaamiseen. Hankeyhteistyötä tehdään "Joustavasti korkeakouluun"-hankkeen kanssa. 2. Vaihtoehtoinen reitti; Ylioppilastutkinnon arvosanojen korottamisen ja suorituskertojen lisäämisen sijaan avoimet yliopistot ja niiden yhteistyökumppanit tarjoavat vaihtoehtoisen valintareitin. Vaihtoehtoinen reitti, toisen asteen ja yliopiston välisessä nivelvaiheessa, parantaa opiskeluvalmiuksia ja akateemisia taitoja sekä vuorovaikutustaitoja. Samaan aikaan opiskelijan uravalinta tarkentuu opinto-ohjauksen avulla. Tähän kokonaisuuteen yhdistetään Ruotsissa käytetyn Högscoleprovetin ominaisuuksia. Silloin avoimien yliopisto-opintojen oppimistehtävien tulee arvioida substanssiosaamisen lisäksi myös yleistä valmiutta ja kyvykkyyttä yliopisto-opintoihin. (esim. matemaattinen ajattelu, kielelliset valmiudet). 3. Elinikäisen oppimisen reitti; Työelämän kohtaanto-ongelman ratkaisemiseksi työuran muutosta suunnittelevat aikuiset tarvitsevat mahdollisuuden yliopistojen tutkinto-opintoihin. Tavoitteena on luoda tutkintoon johtavia opintopolkuja työelämatarpeiden mukaisesti (esim. joustavia kandipolkuja). Toiseksi tämä valintatapa kohdentuu aikuisiin, jotka haluavat syventää osaamistaan tai tarvitsevat nykyiseen työhönsä tutkinnon tuomaa legitimitteettiä ja turvaa. Lisäksi kehitetään amk-tutkinnon jo suorittaneiden reittejä yliopisto-opintoihin.

Haetaanko avustusta usean yhteisön hankkeeseen?

Kyllä

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Yhteistyötahot

Nimi	Y-tunnus
Aalto-yliopisto	2228357-4
Helsingin yliopisto	0313471-7
Itä-Suomen yliopisto	2285733-9
Oulun yliopisto	0245895-5
Taideyliopisto	2500305-6
Turun yliopisto	0245896-3
Vaasan yliopisto	0209599-8
Åbo Akademi	0246312-1
Lapin yliopisto	0292800-5
Tampereen yliopisto	0155668-4

Muut keskeiset yhteistyökumppanit

Yhteistyötahojen työnjakoa työpaketeittain on kuvattu liitteessä 1.

Ohjausryhmään kuuluu edustus seuraavista tahoista: Kansanopistoyhdistys, kesäyliopistot, Unifi, SYL, Hanken Svenska Handelshögskolan, Suomen Opinto-ohjaajat ry.

Kohderyhmä

1.Näyttöreitti; Toisen asteen opiskelijat, jotka osoittavat osaamisellaan valmiuden yliopisto-opintoihin. 2.Vaihtoehtoinen reitti; Ylioppilastutkinnon suorittaneet opiskelijat, jotka osallistuvat avoimien yliopistojen tai niiden yhteistyökumppanien tarjoamiin avoimiin yliopisto-opintoihin. 3.Elinikäisen oppimisen reitti; Aikuiset a) jotka suunnittelevat työuran muutosta, b) jotka tarvitsevat osaamisensa syventämistä ja kehittämistä työssään sekä c) amk-tutkinnon suorittaneet henkilöt.

Aikataulu

2018: Koordinaatio käynnistyy 1.4. ja muu hanke 1.5. Aloitusseminaari. Yhteisten tavoitteiden ja toimintatapojen sopiminen. Lähtötilannekartoitus. Toisten reittien valintaperusteiden päälinjojen valmistelu. 2019: Pilottien muotoileminen ja kokeilu I. Kehittävä arviointi I. Tietoa opiskelijoiden ja toimijoiden kokemuksista. Väliseminaari. Uudistuneista valintakriteereistä tiedottaminen. 2020: Pilottien vakiinnuttaminen. Kehittävä arviointi II. Tietoa toiminnan vaikuttavuudesta. Päättöseminaari.

Tulokset ja vaikutukset

Hankkeen tulokset ovat vaikuttavat, sillä mukana on 11 yliopistoa ja 35 oppiainetta. Hanke lisää yliopistojen yhteistyötä ja yhteistä koulutustarjontaa. Hankkeen tuloksia vakiinnutetaan sopimalla toisen reitin valintaperusteista, pyrkimällä perusteiden pysyvyyteen ja ennakoitavuuteen sekä sopimalla eri reittien valintakiintiöistä. Eri kohderyhmille muotoiltujen reittien avulla opiskelijoiden valintajärjestelmä yliopistoihin monipuolistuu. Samalla reitteihin liittyvät tno-palvelut uudistuvat. Siirtymä tutkinto-opiskelijaksi tapahtuu sujuvammin. Hankkeen viestinnän avulla lisätään yliopistojen sitoutumista sekä säännöllisesti tiedotetaan sidosryhmiä sekä levitetään hyviä käytäntöjä. Kehittävässä arvioinnissa kerätään tietoa opiskelijoiden kokemuksista, paikannetaan tutkinto-opiskelijaksi siirtymisen ongelmakohtia ja pullonkaloja sekä pyritään vaikuttamaan niihin. Hankkeeseen kytketään erillisellä rahoituksella toteutettavaa tutkimusta, jolla selvitetään valintatapojen vaikutuksia.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Tulosten hyödyntäminen

Hankkeen tuloksia vakiinnutetaan tiedekuntien tekemillä sitoumuksilla valintaperusteisiin, niiden pysyvyyteen ja ennakoitavuuteen sekä sopimalla valintakiintiöitä eri reiteille. Pilottien tulokset sovelletaan ja otetaan käyttöön osana yliopistojen opiskelijavalintojen uudistamista.

Piloteissa kehitettävät materiaalit ovat uudelleen käytettävissä ja jatkojalostettavissa. Hankkeen tulokset ovat skaalattavissa pilottiverkostoa laajemmalle.

Tulosten levittämiseksi hankkeeseen laaditaan viestintäsuunnitelma. Hankkeen aikana pilotoituja toimintatapoja dokumentoidaan ja arvioidaan. Hyviä käytännöiksi vakiintuvia toimintatapoja voidaan levittää myös niihin oppiaineisiin, joissa avoin yliopisto-opetus on vähäisempää ja joissa avoimen yliopiston väylä on hyvin pieni tai olematon. Hyvien käytäntöjen levittämiseksi hankkeen tuloksista tiedotetaan laajalti ja vaikutetaan yliopistoissa toimijoihin, jotka ovat tekemässä opiskelijavalintoja koskevia päätöksiä.

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin hakukohtaisiin myöntöperusteisiin?

Hanke nopeuttaa siirtymistä toisen asteen opinnoista yliopisto-opintoihin sekä edistää tutkintoaikojen lyhenemistä ja siirtymistä työelämään. Hanke lisää ympärivuotisen opiskelun mahdollisuuksia ja joustavoittaa opintopolkuja.

Hanke kehittää digitaalisia oppimisympäristöjä avoimessa yliopisto-opetuksessa. Hankkeessa laaditaan yliopistojen yhteistä digitaalista materiaalia.

Hanke lisää yliopistojen välistä yhteistyötä, verkottaa opintohallinnon ja koulutuksen substanssiasiantuntijoita sekä kehittää tarjottavaa opintotarjontaa.

Hankkeessa toteutettavat kolme reittiä ovat selkeitä ja ne vastaavat tehokkaasti eri kohderyhmien tarpeisiin. Reitteihin liittyy kohdennettu viestintä, jossa hyödynnetään sähköisen viestinnän eri kanavia tehokkaasti. Hankkeessa panostetaan tulosten levittämiseen ja viestintään. Sillä tavoin pilottien tuloksia voidaan hyödyntää yliopistojen valintajärjestelmän muuttamisessa.

Opiskelijoiden kokemuksia kerätään kehittävässä arvioinnissa ja niiden perusteella tehostetaan toimenpiteitä. Kaikki materiaalit tehdään avoimella lisenssillä ja ne ovat siten jatkojalostettavissa.

Hanke tuottaa käyttäjälähtöisesti osuvaa ja oikea-aikaista tietoa ajatellen siirtymää tutkinto-opintoihin ja työelämään.

Miten hanke vastaa hakuilmoituksessa esitettyihin, ministeriöstä myönnettävien avustusten yleisiin perusteisiin?

Monikulttuurisuuden, yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen: Hanke lisää opiskelu- ja urakehitysmahdollisuuksia kohderyhmilleen. Se lisää mahdollisuutta päästä yliopisto-opiskelijaksi. Hankkeen ohjaus- ja neuvontapalvelut palvelumuotoillaan hakijalähtöisesti ja heitä kuullaan kehittävässä arvioinnissa. Hanke lisää tietoisuutta avoimen yliopisto-opetuksen mahdollisuuksista myös maahanmuuttajille. Sukupuolten tasa-arvon edistäminen: Hankkeen viestinnässä kiinnitetään huomioita tasa-arvoa edistäviin ratkaisuihin eri kohderyhmille. Lisäksi viestinnässä tuodaan esille myös sukupuolisesti epätyypillisiä uravaihtoehtoja. Kestävän kehityksen edistäminen: Hanke vähentää päällekkäistä ja turhaa koulutautumista (ylioppilasarvosanojen korottaminen). Tehokkuutta tarvitaan hyvinvointivaltion turvaamiseksi ikääntyvässä yhteiskunnassa ja talouden rakenteen muuttuessa. Hankkeessa edistetään oppimisen digitaalisia ratkaisuja ja niiden tuomien mahdollisuuksien hyödyntämistä kestävästi.

Muuta

Liitteet

Hyväksynnät

31.10.2017

Helena Rasku-Puttonen

Hakemus on hyväksytty yhteisön allekirjoitussääntöjen mukaisesti

Liitteet

Otsikko	Tiedosto	Päiväys
---------	----------	---------

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ

Talousarvio	Copy of 1.4.2018 _ TRY YHTEENVETO KOKONAISBUDJETISTA HAKUUN lopullinen versio 23.10.2017 _002_.pdf	23.10.2017
Osallistuvien yhteisöjen sopimus	Aiesopimuksen_Liite231017.docx	23.10.2017
Osallistuvien yhteisöjen sopimus	AiesopimusTRY24.10.2017.pdf	24.10.2017